

Jyväskylän kaupunginvaltuusto 18.2.2008

Asia 20, Kuntajakoselvitys ja uuden kunnan perustaminen
Vihreän valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro

Arvoisa puheenjohtaja, valtuusto ja muut kuulijat!

Jyväskylän vihreä valtuustoryhmä on yhtenäisesti ja pitkään ollut sitä mieltä, että Jyväskylä, Jyväskylän maalaiskunta ja Korpilahti tulee yhdistää. Siksi olemme iloisia tästä merkityksellisestä päivästä, jolloin voimme ilmaista selkeän kannatuksemme uuden kunnan perustamiselle.

Kunnat ovat jo kauan muodostaneet yhtenäisen asuin- ja työpaikka-alueen. On erinomaista, että mm. yhdyskuntarakennetta päästään suunnittelemaan ilman kuntarajoja. Näin mahdollistuvat vihreitten keskeisinä pitämät edistysaskeleet: **yhdyskuntasuunnittelu ja -rakentaminen ekologisesti kestäväälle pohjalle sekä joukkoliikenteen kehittäminen.**

Kuntien hallinnollinen yhdistyminen on luonteva jatko sille, mitä **asukkaat arkipäivän** elämässään jo toteuttavat. Kaikessa kehittämistyössä monipuolinen ja voimakas **seutukeskeisyys** on vähentänyt kuntarajojen merkitystä viimeisten 10 v. kuluessa. Nekin kunnat, jotka kieltäytyvät liittymästä naapureihinsa, joutuvat järjestämään osan palveluistaan yhdessä. Nämä erilliset yhteistoimintarakenteet johtavat helposti demokratiavajeisiin. Hallinnollisesti yhtenäisiä, suurempia kuntia kuntalaiset voivat ohjata viime kädessä paremmin kuin pienempiä, useilla erillisrakenteilla yhteistyötä tekeviä ja lopulta näennäisen itsenäisiä kuntia.

Uuden kaupungin synnyttämistä on viety läpi juoksuvauhtia maalaiskunnan kanssa vain vajaan vuoden maratonina. Jos tänään päätös uudesta kuntarakenteesta syntyy, muutosvauhti näyttää vain kiihtyvän, mm. ylimmän johdon organisaatio pitäisi olla reilun kuukauden päästä jo luotu. Muutama vuosi sitten Jyväskylä kävi läpi syvällisen hallinnon uudistuksen. Silloin vuoropuhelu oli hyvin aktiivista valtuuston kanssa. Nyt vaikuttaa, että vastaavaan yhdessä pohtimiseen ei aiota antaa aikaa. Meistä vihreistä on siksi huolestuttavaa, mitä ongelmia uuteen rakenteeseen näin **kovalla kiireellä** kenties leivotaan sisään.

Tässä vaiheessa on vasta sovittu muutosprosessin suurista kehyksistä. Jos ja kun tästä päivästä alkaen on tiedossa varma kuntien yhdistyminen, **käynnistyy syvällisempi rakenteitakin koskeva muutostyö.** On mm. mietittävänä, sijoitetaanko päivähoitopalvelut sivistystoimen alle vai säilytetäänkö ne entisessä rakenteessa sosiaali- ja terveystoimessa. Vihreät näkevät uudistamisessa myönteisiä mahdollisuuksia. Kirjastotoimen siirtäminen opetustoimen yhteyteen on myös harkinnan arvoista. Vihreät katsovat, että ympäristöterveydenhoidon hallinnollinen paikka on ympäristöosastolla. Näin siksi, että Jyväskylässä malli on havaittu toimivaksi ja siinä on merkittäviä synergiaetuja rakennustarkastuksen kanssa. Uudessa kunnassa kaupunkisuunnittelulautakunta jaetaan tekniseen lautakuntaan ja kaupunkisuunnittelulautakuntaan (kaavoitusasiat), eli otetaan huomioon uuden kunnan suuremmat tarpeet suunnittelulle ja rakentamiselle.

Tässä uuden kaupungin hallinnollisessa muutostyössä me vihreät haluamme painottaa seuraavia periaatteita:

Sosiaali- ja terveydenhuollossa vahvistetaan painopisteen siirtymistä ennaltaehkäisevään työhön mm. lapsiperheiden kotipalveluita tarjoamalla.

Palveluiden taso määritetään sen kunnan tasolle, missä palvelu on parasta. Tämän periaatteen mukaisesti luovutaan lasten liikunta- ja harrastuspaikkamaksuista ja mm, vammaisten palvelut järjestetään parhaimman tason mukaisesti koko uudessa kunnassa. Samoin otetaan käyttöön maalaiskunnan hyvät käytännöt hankkia rakennuskohteiden sekä kuntalahjojen taideteokset oman alueen taiteilijoilta. Henkilöstöpolitiikan ylin periaate tulee olla palveluiden laadun säilyttäminen ja kehittäminen.

Demokratian ja osallisuuden vahvistamiseksi lautakuntapaikkoja mieluummin runsastetaan kuin vähennetään aiempaan verrattuna.

Kansalaisyhteiskuntaa ja osallistamista vahvistetaan kolmannen sektorin ottamisella entistä vahvemmin yhteistyökumppaniksi.

Toimivana ratkaisuna vihreät näkevät erityyppiset **neuvottelukunnat, työryhmät ja projektit**, joilla esim. alueen kaavoitusta tai lähipalvelujen parantamista voidaan selvittää ja ideoida. Samoin kulttuuri-, liikunta- tai nuorisoasioita on mielekästä kehittää mahdollisimman laajoja piirejä osallistaen teemakohtaisiin toimintamalleihin. Näillä tulee olla myös viranhaltijaresursseja eikä niitä tule tuottaa vain satunnaisella vapaaehtoistyöllä. Hyviä esimerkkejä on nähty mm. Jyväskylän kaavoitustoimiston järjestämissä asuinalueittaisissa kehittämisprojekteissa, koulukohtaisissa johtokunnissa ja vanhempaintoimikunnissa.

Talous

Uuden kunnan taloutta tulevat rasittamaan erittäin suuret investointitarpeet. Kuntajakoselvityksessä esitettiin kestävän talouden tavoitteet. **Hyvä taloudenhoito** tulee olla kunnan peruspilari, mutta se tarkoittaa lähivuosina monista halutuista ja tärkeistäkin korjaus- ja uusinvestoinneista **pidättäytymistä**. Ryhmämme ehdottaa uuden kunnan **veroprosentin pientä korotusta 18,75 %**, jolloin osa **investointitarpeista voidaan purkaa** tämän lisätulon avulla.

Kestävä kehitys ja energiahuolto

Ilmastonmuutos asettaa tiukkenevat vaatimukset koko seutua koskevalle yhdyskuntasuunnittelulle ja liikennepolitiikalle. **Ilmastonmuutokseen varautuminen** on jatkossa välttämätön **osa kunta-politiikkaa**. Isompi kunta antaa paremmat mahdollisuudet suunnitella ja järjestää asuminen ja palvelut kestävästi siten, että joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen käyttö lisääntyy. Kotitalouksien energiaremontteja on lisäksi tuettava voimakkaasti. Matalaenergiarakentamista pitää suosia myös kaavoituksella.

Myös uudessa Jyväskylässä keskeinen keino vähentää hiilidioksidipäästöjä on lisätä puunkäyttöä turpeen sijasta sähkön ja lämmön yhteistuotannossa, tuulivoimaa ja energiakasvien viljelyä. Raideliikenteen mahdollisuudet on hyödynnettävä paikallisesti niin henkilöliikenteessä kuin voimalaitoksemme puunkäytön lisäämisessä.

Kulttuuria vahvistamalla rakennetaan vihreiden mielestä kuntalaisten elämänlaatua ja samalla uuden kaupungin imagoa. Esim. lasten kulttuuriaittatoiminta tulee vakinaistaa, konserttisali rakentaa ja kulttuuristen suurtapahtumien saamiseksi on tehtävä uusia avauksia. Sivistystä osoitetaan myös saattamalla löytöeläimistä huolehtiminen asialliselle tasolle.

Muutoskauden onnistumisen yksi tärkeimmistä avaimista on sen **johtaminen: Toivomme hyvän ilmapiirin** luovan edellytykset niin rivityöntekijän kuin johtavien henkilöiden jaksamiselle uittaa suuri kuntalaivamme uusille ulapoille.

Vihreän valtuustoryhmän puolesta:

Kaija-Leena Kaijaluoto

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

yhteystiedot: 040 508 2656, kaija-leena.kaijaluoto@elisanet.fi